

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, JANUARY 8, 1941

LETO XLIV. — VOL. XCLIV

0.6

Angleži 15 milj od Tobruka

Angleži bodo zgrabili mesto od treh strani: s kopnega, z morja in z zraka. Iz Rima prihaja priznanje, da bodo morale italijanske čete "morda" zapustiti nadaljno ozemlje v Libiji.

Kaira, 7. jan. — Poročila s tebe v Libiji javljajo, da so se angleške čete globlje v Afriki od 9. decembra 94.000 italijanskih vojakov. V tem je vključenih 70.000 ujetnikov, drugi so pa ranjeni ali ubiti.

Uravno poročilo iz Londona javlja, da so Angleži razorožili v Afriki od 9. decembra 94.000 italijanskih vojakov. V tem je vključenih 70.000 ujetnikov, drugi so pa ranjeni ali ubiti.

Nemški tanki pomagajo Italijanom v Albaniji

Belgra, 7. jan. — Na severni fronti so Italijani napravili izpad na grške postojanke. Na čelu italijanskim četam so bili nemški bojni tanki. Ti tanki, ki so nedavno dospeli iz Nemčije, so bili postavljeni za obrambo Elbasana in glavnega albanskega mesta Tirani. V tem boju sta bila ujeta dva grška častnika in 200 vojakov. Iz Struge v Jugoslaviji se pa poroča, da je bilo ubitih 80 grških vojakov ter 150 ranjenih, dočim so imeli Italijani "malo" izgub.

Atene, 7. jan. — Grško poveljstvo poroča, da so čete zopet nekoliko napredovale na vseh frontah in da postaja italijanski odpor v sektorju Tepelini-Klisura vedno slabši. Proti pristanišču Valoni Grki počasi, pa stalno napredujejo.

Zadnje nedeljo je priplulo več grških rušilcev pred Valono ter oddalo na mesto 60 izstrelkov. Nobene italijanske ladje ni bilo na izpregled. Grški rušilci so se počasi vrnili v svoje baze.

Iz zanesljivih virov se poroča, da so odpeljali Italijani samo iz Valone že 35.000 ranjenih in bolnih vojakov in da grečo italijanske izgube v Albaniji v deset tisoče.

Inozemcem, ki bi radi dosegli postavno in stalno bivanje v Zed. državah, je delo olajšano

Washington, D. C. — Ameriška vlada je izdala nove odredbe, ki inozemcem, ki bi se radi poenostavili v Zed. državah, olajšajo postavo in stalno bivanje. Tako postopanje je zdaj enostavno in hitro, kar je bilo prej težavno. Inozemci, ki želijo dobiti stalno bivanje v Zed. državah, morajo zdaj le oddati prošnjo in jo prejti. Prejeto prošnjo mora biti podpisana in oprejana s fotografijo. Inozemci, ki želijo dobiti stalno bivanje v Zed. državah, morajo zdaj le oddati prošnjo in jo prejti. Prejeto prošnjo mora biti podpisana in oprejana s fotografijo.

Kar je zdaj novega pri tem je, da se zdaj inozemci, ki želijo dobiti stalno bivanje v Zed. državah, morajo le oddati prošnjo in jo prejti. Prejeto prošnjo mora biti podpisana in oprejana s fotografijo.

Kot gori omenjeno, je bila ameriška vlada tako postopanje spomladl ustavila s Kanado, kar je napravilo za mnogo ljudi velike sitnosti.

Kar je zdaj novega pri tem je, da se zdaj inozemci, ki želijo dobiti stalno bivanje v Zed. državah, morajo le oddati prošnjo in jo prejti. Prejeto prošnjo mora biti podpisana in oprejana s fotografijo.

Kar je zdaj novega pri tem je, da se zdaj inozemci, ki želijo dobiti stalno bivanje v Zed. državah, morajo le oddati prošnjo in jo prejti. Prejeto prošnjo mora biti podpisana in oprejana s fotografijo.

Kar je zdaj novega pri tem je, da se zdaj inozemci, ki želijo dobiti stalno bivanje v Zed. državah, morajo le oddati prošnjo in jo prejti. Prejeto prošnjo mora biti podpisana in oprejana s fotografijo.

Kar je zdaj novega pri tem je, da se zdaj inozemci, ki želijo dobiti stalno bivanje v Zed. državah, morajo le oddati prošnjo in jo prejti. Prejeto prošnjo mora biti podpisana in oprejana s fotografijo.

Kar je zdaj novega pri tem je, da se zdaj inozemci, ki želijo dobiti stalno bivanje v Zed. državah, morajo le oddati prošnjo in jo prejti. Prejeto prošnjo mora biti podpisana in oprejana s fotografijo.

Kar je zdaj novega pri tem je, da se zdaj inozemci, ki želijo dobiti stalno bivanje v Zed. državah, morajo le oddati prošnjo in jo prejti. Prejeto prošnjo mora biti podpisana in oprejana s fotografijo.

KDOR DRUGIM JAMO KOPLJE...

Italijani so gradili pod vročim afriškim soncem lepo cesto od Libije proti Egiptu. Po tej cesti so nameravali napraviti pohod na Sueški prekop. Pa so jim prekržili načrte Angleži, katerim je lepa cesta zelo prav prišla, da so mogli toliko hitreje paliti za fašisti.

Dekleta vas vabijo

Nasa vrla dekleta vežbalnega krožka Frances Susel Cadets vas že sedaj prijazno vabijo, da ne pozabite priti na njih plesno veselico 9. februarja.

Važna seja

Nocoj bo seja društva sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave. Prečitano bo letno poročilo in zaprišežen bo novi odbor.

Zaroka

Mr. in Mrs. John Lach iz 1255 E. 61. St. naznanjata, da se je zaročila njih hčerka Sophie z Mr. Stanleyem Baraga, sinom Mrs. Agnes Baraga iz 6526 Bonna Ave.

Zopet v šolo

Po dvotedenskih božičnih počitnicah pri stari materi, Mrs. Leskovic na Hubbard Rd., Madison, O., se je zopet podal nazaj v višjo šolo Eddie Struna iz Norwood Rd., Cleveland, O.

IZ NAŠIH NASELBIN

South Chicago. — Te dni je avto podrl rojaka Johna Likoviča in ga težko pobil. Odpeljan je bil v bolnišnico, od tam pa domov.

Nanaimo, B. C., Kanada. — Pred kratkim je tu umrl John Kralj, doma od Rake na Dolenjskem. Prisadila se mu je rana na nogi. V Kanadi je živel 28 let in tu zapuščal ženo, dva sina in štiri hčere.

Prva obletnica

V četrtek ob sedmih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojno Frances Kobo v spomin 1. obletnice njene smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Bančna seja

Nocoj ob 7:30 se vrši letna delniška seja North American banke v Knausovi dvorani. Pridite zgodaj, da boste slišali poročilo. Bo tudi volitev direktorja za leto 1941.

Nestrpni Avstranci so šli s petjem na Italijane

Kaira, Egipt. — Zanimiva so poročila, s kakšnim veseljem so drevili Avstranci na Italijane v utrjeni Bardiji. Ti brabri sinovi avstralskega otočja, ki so prišli 7.000 milj daleč, da namlatijo Mussolinija, so dva dni naskakovali Bardijo s pomočjo oklopnih tankov. Prve čete so prišle v mesto že ob večernem mraku v soboto. Od vseh strani so streljale nanje italijanske baterije, toda ko so prišli nevzdržni Avstranci blizu, so se nekateri Italijani vdali, drugi so pa zbežali. Nekateri so se Avstralcev tako bali, da se jim niti podati niso upali, dokler ne pride glavna angleška armada.

Avstranci so prodirali naprej, obenem pa pošiljali zajete Italijane nazaj k glavni armadi. Za 500 ujetih Italijanov je zadostoval samo en mož z nasajenim bajonetom. Italijani so bili pohlevni kot ovčice.

Iz neke votline, kamor so se

Prvo vrzel so napravili avstralski saperji, ki so prerežali bodečo žico v obrambeni liniji. Nato so prišli tanki, ki so pomanjdrali zapreke, nato so se pa vsuli skozi odprtino avstralski vojaki v ročnimi granatami in strojnicami. V soboto so Avstranci počistili ves južni del utrdb in ko se je storila noč, je bilo vse pripravljeno za glavni naskok na mesto.

Avstranci so se takoj okoristili z zajetim italijanskim orožjem in drugim materialom. Na laških motornih kolesih so brzele nazaj k poveljstvu po povelja, na laških truhlih so vozili muni-

Skrajno napet položaj na Balkanu

Preudaren urednik

New Orleans. — Joe Dale, urednik malega časopisa, ki ga je ustanovil še leta 1888, bi moral na operacijo. Sešel je svoje imetje in videl, da poseduje natančno \$6.17. Vse to si je prihranil v teku več kot petdesetletnega izdajanja časopisa. Pa je šel in brez ovinkov povedal svojim cenjenim naročnikom, da mora na operacijo, denarja nima, torej bi mu zelo prav hodilo, če plačajo naročnino naprej, tudi magari za dve ali tri leta. Dobri naročniki so se odzvali in urednik je šel na operacijo, katero je srečno prestal ter se zdaj prav dobro počuti.

Norveški duhovni, odvjetniki, zdravniki ne smejo izvajati stanovske tajnosti

Stockholm, Švedska. — Norveški minister policije, Jonas Lie, je izdal ukaz, s katerim se prepoveduje zdravnikom, duhovnikom in odvjetnikom zadrževati svoje uradne ali stanovske tajnosti. Katoliški duhovni ne bodo smeli izvajati spovedne molčečnosti, zdravniki in odvjetniki ne svoje stanovske tajnosti, ki je nepisana postava teh poklicev že od nekdaj.

Odredba je bila izdana, ker išče nacijska oblast odlične Norvežane, katere hoče postaviti pred zatožbo, da so hoteli prodati Norveško Angležem. Zato bo moral pa zdaj po vladnem ukazu vsak govoriti na stavljena vprašanja. Toda vprašanje pa je, v koliko se bodo Norvežani temu pokorili (katoliški duhovni gotovo ne), ker se je narod zelo razburil, ko je zvedel to vladno odredbo.

Podružnica št. 10 SZZ

Odbor za leto 1941 je sledeč: Predsednica Frances Tomsich, podpredsednica Mary Urbas, tajnica Frances Susel, 726 E. 160. St., blagajničarka Filomena Sedej, zapisničarka Jennie Kozely, rediteljica Katarina Kušlan, zastopnici za Slovenski dom Frances Tomsich in Filomena Sedej. Seje se vršijo vsak 2. četrtek v mesecu kot doslej.

Načrti Nemčije glede Balkana še vedno niso znani. Govorice in domnevanja se širijo in nasprotujejo. Balkanci so se temu že tako privadili, da jih ne more nobena novica več presenetiti.

NAJNOVEJŠE VESTI: NEMČIJA BO UDARILA PREKO JUGOSLAVIJE

Belgrad, 7. jan. — Nemški viri tukaj zatrjujejo, da je prišlo med Nemčijo in Bolgarijo do sporazuma. Vesti, da bo Hitler ukazal še ta teden svoji armadi pohod preko Bolgarije, so vse nemškega izvora. Napetost vedno bolj narašča v vseh balkanskih državah. K temu pomagajo poročila o zbiranju nemških čet na levem bregu Donave, nemške pošiljke orožja in municije v Italijo in Albanijo, obisk bolgarskega premierja Filoffa na Dunaju.

Naj pride kar hoče, diplomati v Belgradu in pa državniki ne bodo popolnoma nič presenečeni, ker so se že vsemu privadili. Saj se širijo celo vesti, da bo izbruhnila vojna po vsem Balkanu.

V romunski Banat je dospelo 700 nemških pontonov. Tukaj so zbrane tudi štiri nemške divizije. Pontoni so taki, kot jih je rabila Nemčija za čez reke v Belgiji in Franciji. Treba jih je samo sestaviti in se jih rabi lahko takoj. Po teh pontonih bi šla lahko armada, topovi, težki truki in tanki preko Donave, če bi se odvrnilo nevarnost ledenih plošč.

Pontoni so dospeli v istem času kot novo nemško vojaštvo, ki se zbira južno in južnovzhodno od Dardanelam.

Nov grob

V torek zjutraj je preminila Marija Godec, rojena Sadar, stanujoča na 2453 Tremont St., stara 57 let. Doma je bila iz fare Krka pri Zatični, odkoder je prišla pred 34 leti. Bila je članica društva Kraljica Miru, št. 24 SDZ in podružnice št. 15 SZZ. Poleg žalujočega soproga Louisa, zapuščala sina Mike Vidic, Lovrenc Peterlin, hčer Mary Granovski, ter je bila druga mati Ani Rogel, Josephine Maurer, Louis, Angela, Anton, Jennie in Albina. Pogreb se bo vršil iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda, 3515 E. 81. St. v petek zjutraj ob 8:30 v cerkev sv. Lovrenca. Članice podružnice št. 15 SZZ so prošene, da pridejo nocoj ob osmih molit h krsti pokojne sestre. Naj počiva mirno v ameriški zemlji, preostalih naše sožalje.

Lovci vabijo

Fantje od St. Clair Rifle & Hunting kluba vabijo vse svoje prijatelje in znance na fino srnjakovo večerjo in lovski ples v soboto 11. januarja. Vrši se v Slovenskem domu na Holmes Ave. Večerja bo servirana ob osmih zvečer. Vse bo pripravljeno za najboljšo zabavo, s ples bo igrala godba bratov Kristof.

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Joseph L. Surtz so se ustavile vile rojenice in pustile zalo hčerko. Mamica in hčerka se prav dobro počutita. Mr. Surtz je tajnik North American banke. Za nagrado je prišlo obvestilo malo prepozno, toda vseeno so na mestu naše čestitke!

od Temešvara. Vojaški strokovnjaki polagajo veliko važnost na dolino Morava, katero varje proti severu 1. jugoslovanske armade. Dolina Vardar, ki se razteza dalje proti jugu, pa varje 5. armada, ki ima glavni stan v Nišu.

Vojaški strokovnjaki sodijo, da bi mogla nemška armada priti do Grške samo po teh dveh dolinah in ne preko Bolgarije. Poveljstvo jugoslovanske armade kliče vsak dan nove rezerve, toda to gre po vsakdanjem redu. Govorice, da vojaki niso smeli na čopust za božične praznike, so bile brez podlage. Jugoslovanski časopisi sicer vsi poročajo o vojnih pripravah, toda brez kakke histerije. Vse čaka samo, kaj bo napravil Hitler.

Sofija, Bolgarija, 7. jan. — Bolgari samo čakajo nadaljnjih razvojev ter upajo, da njih zemlja ne bo postala bojno polje. Na severu leži nemška armada, ki grozi z prehodom preko Donave, na jugu, v Traciji, pa leži turška armada 400.000 mož, ki grozi s pohodom v Bolgarijo, kakorhitro stopi prvi nemški vojak na bolgarska tla. Nekateri imajo upanje samo še v tem, da Rusija ne bo dovolila Hitlerju pohoda preko Bolgarije proti Dardanelam.

Pokojni Frank Kalin

Kot smo že poročali, je v torek zjutraj preminil Frank Kalin, star 52 let, stanujoč na 863 E. 146. St. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Angelo, roj. Stopar, doma iz vasi Dobravlj na Primorskem, sina Ernesta, hčere Angelo in Amalijo, poroč. Raab, dva nečaka in dve nečakinji ter več drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Placah, občina sv. Križ na Vipavskem, kjer zapuščala sestro Marijo in Leopoldino, brata Alfonza v Nemčiji in več drugih sorodnikov. V Ameriko je prišel leta 1913. Pokojni je bil jako aktiven na društvenem polju ter je bil delničar kakor tudi direktor SDD na Waterloo Rd. Bil je član društva Vipavski raj, št. 312 SNPJ. Pogreb se bo vršil v soboto popoldne ob dveh iz pogrebnega zavoda Josip Zele in Sinovi, 458 E. 152. St.

Pridite po listke

V modni trgovini Anton Gubanc, 16725 Waterloo Rd. bo razprodaja ob priliki 25 letnice trgovine. Razprodaja bo v dnevih od 15 do 18. januarja. Cene blagu bodo zelo znižane. Vsak večer tekmo razprodaje se bodo oddale lepe nagrade, za katere pridite po brezplačne listke že sedaj.

Seja demokratov

Nocoj ob osmih se vrši letna seja Slovenskega demokratskega kluba 32. varde v Turkovi dvorani, 16011 Waterloo Rd. Na dnevnem redu bodo volitve odbora za leto 1941. Prosi se vse člane, da gotovo pridejo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 6 Wed., Jan. 8, 1941

Ženska v politiki

Dolgo časa je vzelo ženski spol, da si je priboril volivno pravico in v politiki isto mesto kot so jo imeli prej samo moški kot nekaj patent. V mnogih deželah ženske še danes nimajo drugih pravic kot roditi otroke in vihteti kuhavnico pri peči, pa stati v krušnih vrstah po cele ure tam, kjer danes delijo živež v porcijah. Celo o sedanjem angleškem premierju Churchillju je znano, da se je v mladih letih silovito upiral sufragetkam, ki so ga radi tega šestkrat celo dejansko napadle. Danes je Churchill drugačnih nazorov.

Nikjer drugje pa nima ženski spol toliko pravic kot jih ima ravno v demokratiški Ameriki. Zato se je pa ženska tudi lahko pokazala, da ne zaostaja za moškim tudi v politični zmožnosti, v gospodarskih in državnih vprašanjih. To kaže, da ženska nima slabših možgan kot moški in da ji je treba dati samo priliko, da pokaže kaj zna.

V kongresu Zed. držav imamo danes osem žensk. To je sicer majhen odstotek od 531 ljudskih zastopnikov v obeh zbornicah kongresa, zato pa, ker jih je malo, so pa toliko bolj glasne in toliko bolj izžarevajo med svojimi moškimi kolegi.

Kakšno vlogo bodo igrale ženske zastopnice v kongresu, katerega se smatra za enega najbolj važnih v zgodovini Zed. držav? Ali so uspešne? Ali so zgovorne? Ali so kratotice? Z eno besedo: ali lahko stojijo na svojih lastnih nogah kot legistatorice, ki ne zahtevajo nobenih obzirnosti radi tega, ker so pač zastopnice "nežnega spola"? Ali so mar samo poklon ameriških politikov na podlagi principov enakih pravic?

Eden kratkih odgovorov je ta, da so ženske veliko bolj delovne kot pa dekorativne. Povprečna starost ženskih zastopnic v ameriškem kongresu je 56 let in 4 meseci in dostikrat so prezaposlene, da bi obiskale celo največje pribežališče ženskega spola: lepotečni salon.

Svojim moškim kolegom ne povzročajo nobenih "mednarodnih zapletov". Dve izmed teh kongresnic sta stari 65 let, to je Mrs. Norton iz New Jersey in Mrs. O'Day iz New Yorka. Najmlajša izmed njih, Miss Sumner iz Illinois, je stara 42 let. Miss Rankin iz Montane je bila pri svojih tridesetih letih, ko je prišla v Washington leta 1917. To je bila prva ženska, ki je bila kdaj izvoljena v kongres Zed. držav. Danes je stara 60 let.

Nekega dne so se bile zbrale te zakonodajke k zakuski. Bila je prirejena na čast Mr. Frances Bolton iz Clevelanda. V družbo je slučajno zašel stari kongresnik Sumners iz Texasa, ki si je ogledal to zastopstvo ženskih pravic in rekel, z enim očesom pomežikujoč Mrs. Bolton: "Vedel sem, da bomo končno le dobili tako lepo žensko v kongres, če bomo pri svojem iskanju vztrajali." Mrs. Bolton je stara 55 let.

Rekli bi, da kongresnik Sumners ni bil ravno preveč galanten v svoji opazki, toda navzoče ženske so sprejele opazko z grmčkim smehom. Saj si ne domnevajo, da so kratotice, si pa toliko bolj domnevajo, da so dobre ljudske zastopnice.

Klasična zgodba se lahko pove tu, ki se je pripetila med kongresnikom Blantonom iz Texasa in Mrs. Norton iz New Jersey. Blanton je užgal strele, rosil ogenj in zveplo svoje govorniške zmožnosti proti predlogu, ki ga je vložila Mrs. Norton. V svojem govoru Blanton ni omenil Mrs. Norton z imenom, ampak jo je samo omenjal kot "gospa iz New Jersey."

Mrs. Norton je pa skočila s sedeža in vprašala Blantona, če mu sme seči v besedo. To so pravila v kongresu. Blanton je dovolil, nakar mu je Mrs. Norton zabrusila: "Tem potom želim pojasniti gospodu iz Texasa, da jaz nisem gospa, ampak sem samo članica kongresa!" To je bilo pred petnajstimi leti in kongresniki jo od tedaj največ kličejo z njenim krstnim imenom — Mary.

Malo v zadregu je nekega dne spravil Jesse Jones, načelnik RFC in trgovinski tajnik, kongresnico Jessie Sumner iz Illinois, ki je stara 42 let in služi v kongresu svoj drugi termin. Pri nekem zaslišanju v ožjem odboru je Miss Sumner precej ostro prijemala Jonesa. (Ko je končala, je Jesse Jones nekaj časa molčal, potem pa rekel: "Tako sem bil zaposlen z občudovanjem lepih oči kongresnice, da sem popolnoma preslišal njena vprašanja. Ali bi bila tako prijazna in bi jih ponovila?" Miss Sumner ni bila, razumljivo, prav nič huda na tega finančnega vizarda.

Mrs. Bolton iz Clevelanda in Mrs. Smith iz Maine sta bili izvoljeni lansko leto v kongres za kratek termin po smrti svojih mož in letos sta v kongresu za poln dveletni termin.

Izmed vseh teh ženskih zastopnic je pa najbolj znana senatorica Hattie Caraway iz Arkansasa, prva in edina ženska, ki je bila kdaj izvoljena v senat Zed. držav. Bila je izvoljena že trikrat zaporedoma. Stara je 62 let.

Moški kolegi se v svojih debatah prav nič ne ozirajo na spol teh zakonodajk, kot bi se sicer v privatni družbi kot galantni Amerikanci. V njih vidijo samo urad, katerega te ženske zastopajo. Te pa tudi ne zahtevajo drugega, kot da se jih prizna enakovredne in zmožne, česar tudi ne pozabijo pri vsaki priliki pokazati, da so volivci, ki so jih poslali v kongres, ponosni nanje. Za svoje konstituente pa dosežejo celo več kot moški, ker so bolj podjetne in pa bolj uspešne.

BESEDA IZ NARODA

Naš dan

Čigav dan? Tako utegne vprašati ta ali oni, ko čita gornji naslov toda, ko bo pa prečital ta članček, bo pa videl, da je to dan naše Slovenske moške zveze. To se pravi koncem konca: dan naših mož. Pa saj niso in tudi bogve kako veliko ne člani te Slovenske moške zveze. Prav rad pritrdim, da jih veliko ni, kolikor namreč nas je, še manj da bi trdil, da so vsi. Daleč ne! Radi pa bi, da bi jih bilo čim več in prav za to smo napravili ta naš dan in prav prijazno vabimo vse, ne samo člane S. M. Z. ampak tudi ostale može, da pridejo in ko nas vidijo in slišijo kaj je Slovenska moška zveza, bodo tudi pristopili.

Slovenski može je fantje, kaj res ni čas, da bi tudi vi pristopili v tako organizacijo? Le kar roko na srce in priznajmo vsi skupaj, da je dobro, da smo tako skupaj organizirani v Slovensko moško zvezo. Če so ženske lahko; zakaj bi ne bili mi? Le nikar tako skromni ne bodimo; malo več korajže in družabnosti pa bo šlo. Može vendar ne bi smeli biti tako cagavi. Pogledjte ženske kaj so napravile! Pa mi? Mar nismo v stanu? Samo če hočemo!

Tako vidite, smo napravili ta naš dan, da pridete in ta dan je v nedeljo 12. januarja in sicer v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Torej v dovolj veliki dvorani, da bi bila le kaj priča zasedana. Pričetele tega našega oficijelnega dne bo ob 2. uri popoldne v veliki dvorani S. N. Doma in program tudi tak, da bo prav mikaven, namreč: petje, ples, razna muzika, ali če hočete reči harmonike in potem tudi igra, dalje govori in tako naprej in to vse za borih 35 centov. No in kaj hočete še več za ta denar. Obširen program vam nudi ta Slovenska moška zveza, pri kateri, da ne pozabim omeniti, sodelujejo vse podružnice kjerkoli se nahajajo; vse te podružnice priredijo ta dan. Tako boste tisti dan srečali može iz Barbertona, Girarda, morda Jofeta in bogve še odkod. Pa bi torej ne prišli može in fantje iz Greater Clevelanda? Menda ja boste.

Tam boste videli in slišali marsikaj zabavnega, koristnega itd. Na primer muziko, zdaj ko je predpust tukaj, potem plesi, petje. Slovenec tako rad poje. No in pa igra. Igra bo taka, da boste videli, kako se včasih moškim godi, bodisi po njih krivdi, ali pa tudi krivdi raznih klepetulj, ki večkrat kje ugibljejo, kako bolj ustrašovat dedce.

Kako se ta stvar godi, boste že videli, če pridete pogledat. Jaz vam natanko ne morem povedati in tudi ne smem. To pa vam povem, da se ne boste kesali če pridete. Ali boste?

Še to naj povem, pa saj menda itak sami veste, da kake take prireditve če izvajamo skupni piknik lanskega leta tam v Barbertonu, da take prireditve še Slovenska moška zveza ni imela; bo zdaj prvič. Zapomnite si: prvič! Zato le pridite pa "ofrajte" 35 centov, zakar boste dobili več kot je vrednih tistih 35 centov. In pa kar je še bolj važno: svojemu moškemu imenu boste dali kredit da tudi možaki znajo kaj pokazati in da tudi možaki pridejo, kadar se gre za kaj moškega. Mar ni tako?

Ko vabimo može, da pridejo in to prav sigurno in ker je dvorana Slovenskega narodnega doma tako velika, da pridete v spremstvu svojih boljših polovic. Saj tudi možaki gremo, kadar ima Slovenska ženska zveza in vselej se prav dobro počutimo; pa naj pridejo tako še ženske k nam in prepričan sem, da

bodo, kajti ženske so v tej stroki jako razumne in pametne. Da bi bili le možaki tako! Torej možaki na plan in pa vaše družice seboj pripeljite. Pridejo naj tudi vse ta "ledig in frej" ker zdaj je itak predpust.

Da ne bom dalje onegavil in gnjavil, vas vse skupaj vabim in povabim za v nedeljo 12. januarja ob 2. uri v S. N. Dom, na St. Clair Ave. In to prav za gotovo. Zvečer bo pa igral John Peconov orkester, kar bo posebej ustrezno mladini, ki na vsak način hoče plesati in plesati.

Jože Grdina,
član št. 6 S. M. Z.

Naši javnosti

V Ameriški Domovini z dnem 4. januarja je bil članek pod tem naslovom glede proslave 35 letnice Slovenske čitalnice na St. Clair Ave. Bilo je pomotoma naznanjeno, da se proslava vrši 9. januarja, kar bi se moralo glasiti 9. februarja in sicer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. v avditoriju.

Več o tej proslavi boste že čitali v naših časopisih. Opozorjam pa že danes našo javnost, da si rezervirajte omenjeni dan za Slovensko narodno čitalnico. To je zelo pomemben jubilej te naše narodne — kulturne ustanove. Naj bo omenjeni dan praznik slovenske knjige. Le s pomočjo vas rojaki bo mogoče nadaljni obstoj te naše kulturne ustanove. Torej ne prezrite te jubilejne prireditve naše čitalnice.

Iz Euclida

Lepi božični prazniki, katere smo tu pri sv. Kristini praznovali prav lepo so minuli. Naša, sicer skromna, cerkev je bila po naših častitih sestrah spremenjena v pravi raj. Krasno okrašen oltarji, prelepe jaslice in očarljivo petje, vse nas je poneslo zopet nazaj v mladinska leta in zopet se nam je zdela, da smo našli v tem razdivjanem svetu mir; tisti mir, ki ga svet nam ne more dati.

V nedeljo dne 29. dec. pa je bila božična prireditev naših šolskih otrok, ki je bila kakor vsako leto nekaj občudovalnega, nekaj kar je mogoče videti samo v prizorih, ki so pod vodstvom nadvse požrtvovalnih redovnic.

Zares tu pri sv. Kristini se lahko štejemo srečne, da imamo slovenske redovnice, to so častice sestre iz reda sv. Frančiška iz Lemonta. Velikokrat se mi vidi, da smo jim premalo hvaležni za njihov trud in delo med našo mladino, torej bodimo jim vedno na roko in bodimo jim pripravljeno pomagati ob vsaki priliki, kajti naša hvaležnost jim je edino plačilo.

Nastopili smo novo leto, ki bo prineslo veselje in žalost v veliki meri, to je gotovo in v teh razburkanih dnevih bomo iskali tolažbe, kje? V VERI, nikjer drugega jo ne bomo našli.

Zato raj bi rad tu opozoril naše katoliške može na praznik, katerega praznuje društvo Najsvetejšega Imena v nedeljo 12. januarja. To je dan, ki je odločen po cerkvenih oblastih, kot dan katoliških mož, ki se javno izkažejo, da so katoliškega prepričanja. To izkažejo s tem, da skupni prisoptijo k mizi Gospodovi in zopet ponovijo krstne obljube ter sklenejo živeti po veri svojih očetov. Vsako leto, ko čitam poročila v časopisih o proslavi tega dne, berem, v tej cerkvi jih je bilo en tisoč mož pri skupnem sv. obhajilu; zopet drugje 500, policisti v New York-u in skupni 5.000, v Chicagu ravno tako, tu pri nas v Cleveland-u vseposod cerkve polne mož in mi Slo-

venci, tudi kaj pa da, ampak vse premalo. Kaj je vzrok? Ali smo Slovenci, slabši katoličani kakor Irči, Čehi, Nemci in drugi narodi? Ne! Tu se mi vidi, da je nevednost največji vzrok. Premalo vemo Slovenci o društvu Najsvetejšega Imena medtem, ko se v drugorodnih cerkvah vsako drugo nedeljo v mesecu govori o tem društvu, se pri nas nič ne čuje o tej važni bratovščini, vsaj jako redko.

Katoliški može, glavni in edini namen društva Najsvetejšega Imena je braniti Njegovo ime in Njegovo vero in to potom vzoroma življenja, potom skupnega nastopa proti napadanju vere najsi bo iz kateregakoli vira. Kako veliko delo izvršuje društvo Najsvetejšega Imena, lahko vsak ve, ki zasleduje delovanje policije, ki skuša zatreti tako zvane nemoralne "magazine". Mogoče bo eden ali drugi rekel: "Saj jaz ne berem kaj takega in tudi ne hodim v gledališča gledat kakšne nemoralne slike"; to je res, ampak je pa naša dolžnost, da branimo našo mladino pred to nevarnostjo. Imamo pa časopise, ki so kaj pripravi na napadanjem na našo vero in vsega kar je nam sveto. Zoper tako je treba skupnega nastopa in to je mogoče samo, ako smo združeni v takem društvu kot je društvo Najsvetejšega Imena.

Torej dragi katoliški može, v nedeljo zjutraj dne 12. januarja, pridružite se možem v svoji fari, najsibo že kjerkoli. Z veseljem boste sprejeli in tako boste skupno z 5 milijonov drugih mož v tej svobodni deželi pokazali svetu, da ste zavedni katoličani, pripravljeni boriti se za sveto vero proti vsem, kar jo skuša uničiti; NE BO VAM ZAL! Tako bomo tudi mi Slovenci ponosni z našim nastopom, kakor drugi narodi, ker ravnotako smo mi zavedni kakor so drugi, svetovo vero cenimo ravno toliko kakor jo drugi narodi, ali pa še bolj.

Čas svete maše v raznih farah je bil naznanjen v vsaki cerkvi. Tu pri sv. Kristini se člani društva Najsvetejšega Imena udeležijo sv. maše ob 7. uri. Zberemo se v dvorani ob 6:45 uri. Prosimo vse može, da naj kar pridejo v dvorano, nič se ne bati ako niste še člani dobrodošli boste. Po sv. maši, ki bo darovana za vse člane društva, pa se vrnemo v dvorano k zajuterku.

Zvečer ob 7:30 uri bo pa kazanje slik po Mr. Anton Grdini. Te slike se bodo kazale dokler boste hoteli. Vstopnina bo samo 15c. Torej pridite v velikem številu.

Tako bomo pričeli novo leto v pravem katoliškem duhu, ki nam bo zagotovil srečno in zadovoljno leto 1941, kar prav vsem želimo. Na veselo svidenje, v nedeljo 12. januarja. Pozdrav,

Frank A. Hochevar.

Oglejte si razstavo

Razstave se vršijo pogosto, toda ne vedno enake. Za to se mnogi ne zmenijo za razstave, ker ne vedo kaj prav za prav bi videli na razstavi. Gotovo ima vsaka kakšne zanimivosti. Ne katere razstave so pa tako važne da bi jih ljudje ne smeli zanemariti videti. Take razstave so izobraževalne in poučne. Razstave stanejo čudovito veliko denarja in so dale mnogo truda da so se uresničile in posrečile.

V teh dneh, med 4.-19. januarjem se vrši v "public" dvorani na E. 6th St. in Lake Side Ave. nasproti mestne hiše mednarodna razstava, ki zasluži pozornost vsakega rojaka, ki ima malo časa da si jo ogleda in sicer v podrobnosti. Ni dovolj, da prehodiš razstavo v par urah in misliš da si že vse videl, ker nisi in ne moreš vse videti in niti zapostiti kar razstava vsebuje. Po mojem mišljenju bi bilo potreba en dan in to 12 ur.

Če pomislimo, da je ta razstava nadaljevanje razstave iz New Yorka in nekaj iz San Francisc, ki so bile svetovne in kjer so zainteresirane vse dežele sveta je že to dovolj, da vsebuje razstava velikanske zanimivosti, kakršne ne bo nikoli več mogoče videti ljudem te naše generacije. Mi vemo, da prihajajo ljudje gledati take razstave iz vseh krajev dežele in da jih stane veliko denarja. Nam se pa sedaj nudi vse to za malo vstopnino in sicer tukaj doma v večernem ali popoldanskem času, ko nič ne zamudimo, vse to vidimo v gorki domači dvorani, kjer se nam še vsaki večer nudi sijajen program ene ali druge narodnosti, kjer izvajajo po svojih običajih narodne plesale ali pojo narodne pesmi.

Da si je vsak večer zanimiv program različnih narodnosti, pa bo za Jugoslovane zelo zanimiv v soboto večer 18. januarja, ki bo sestavljen iz slovenske in jugoslovenske pesmi in drugih točk, kar bo še drugih mestih poročano.

Liga kulturnih vrstov je na zadnji seji razpravljala o tem da se naznani vsem narodnostim in jih povabi na udeležbo. V ta namen so bili raznešeni letaki in nastavljene karte v okna nekaterih trgovin. Ta razstava je pomembna in poučna, naj si jo ogleda vsak, ki ima priliko.

Med drugimi je v razstavi zastopana tudi Jugoslavija, kjer so izdelki Slovencev Hrvatov in Srbov. Že to nam mora biti v ponos, če tudi ni bogzna koliko v veličini, pa je to naše nekdanje domovine izdelek. Mnogo lepih ročnih del se nahaja v izložbi, kar prikazuje umetnino prihodnih žena in deklet naše nekdanje domovine. Nabaviti si tak mali spominček naj ne bo nikomur nemogoče. Spoštujemo kar je našega in pokažimo da se zavedamo svoje narodnosti. Da so uređili tudi jugoslovenski oddelek gre v tem mnogo priznanja Dr. James Mallyju in soprogi in Mr. in Mrs. Gorše ki jo oskrbujejo. Nekdo se mora zavzemati za taka dela, čast tem, ki se zanimajo in žrtvujejo svoj čas.

A. Grdina.

Dva petelina

V majhno istrsko vasico sta prišla dva cigana. Kot prava cigana sta s trebuhom za kruhom obšla pol sveta. Videla sta tudi daljnjo Anglijo in v njej boje s petelini. In nič čudnega ni, da sta se spomnila teh borb, ko sta opazila na kmetemski dvorišču dva krasna istrska petelina, kako se šopirita. Prvi cigan reče drugemu: "Kar je najino, ni tuje, kar pa je tuje, je tudi najino. Bratec, vzemiva ta dva istrska petelina pod plašč, pa jih bova prav lepo naučila, da se bosta borila kakor junaka. Ko ju bova naučila, pa skočiva v bližnje mestece in naznaniva, da se bo vršil boj med dvema "plemenitima petelinoma." Rečeno — storjeno. Petelina sta šla pod plašč, potem pa sta se dan za dnem šolala za boj. In nekega lepega dne se pojavita dva cigana s dvema petelinoma v mestecu. Zbralo se je sila ljudi, da bi videli to čudovito borbo; toda naša istrska petelina sta bila na srečo bolj pametna, kakor njuna posili gospodarja in eden začne govoriti drugemu v jeziku, ki ni razumljiv ljudem:

"Pobratim petelinovič, ali se bova tudi danes bila tujuca v zabavo? Ali ne bi bilo bolje, da bi hranila svojo moč zase?"

"Res bi bilo bolje, brat petelinčič, in hraniti jo morava kakor prava gospodarja; in če prideta petepuha, da bi nama vzela najino hrano, najine kokoši in piščance, takrat pa porabiva proti njima to umetnost, ki sta naju je naučila ta dva pritepenca.

... In naša istrska petelina

sta kar stala in gledala ko ljudje pa nju, in čakala. Obema ciganoma je to nje že presedlo in strogo grmela nanju:

"No! Brž v boj..."

naša petelina kavneta, len, oba svoja posili krepko po nosu, zamahne li in odletita na začuden žice v svojo domačo vas.

Francoski menihi se

Po 37 letnem izgnanju dobili menihi velike dovoljenje francoske vlade, da se smejo vrniti v svoj mostan. Člani tega reda, v času, ko niso smeli delovati svoj domovini, ostali v Franciji. Leta 1914 so razpolagali svoji domovini mnogo jih je zanj umrlo, liko je bilo na bojiščih. Mnogi so pa tudi po let nastopili bridko pot v stvo. Zdjao so se vrnili, veselje pokrajine Daurkjer je njihova opatija, o selje vse Francije. Spjel kuhali svoje svetovno kerje in turisti iz vseh drta se bodo spet oglašali. Samo po eden od menzna vedno veliko skrivnodelovanje likerja Chatrlovi po vsem svetu. Tvo, njih, ki mu je bila zdajta skrivnost, je bil v novojni hudo ranjen. Samm obstoja že od leta 1284, doli stoletij večkrat pošpeli pozidan. Dohodki zena zaradi prodaje njejedkov, so že od nekda veliko dobrega, sezidale mnogo šol, bolnišnic in ustanov in šla je govodalet naokoli velike Clbe, ni bilo nikoli nobenega

V neki ameriški imajo največje steklenit. Drži 12,800,000 vinzarcev tekočine.

Če verjamete al' pa ne

Bilo je v neki pariški Pri mizi sedita dva nadoška častnika in sprepo sosedni mizi, kjer sta možaka, ki sta imela ustvarjeno po podobi Kristusa na križ pribliška častnika sta bila preda bi bilo preveč poznanju, če bi sedela pod hoto kot krivonosi, pa cala natakarka in mu naj dotična dva vrže v Natakarku ukaz očem, oporekati nemškima ofsa pa je šel in povedal tujročilo.

"Recite oficirjema, vrag vzame!" je rekel jas, med možakov.

Natakark gre nazaj sedno razloži ustno izrecirjema.

"Kaj!" se tedaj razhu cirja, "to je pa skrajna nost! No, tu se bomo če pomenili," sta rekla, jeze in sta odšla k mizi, sedala žida.

"Kaj sta rekla natakarka je razkoračil eden.

"Da naj vaju vrag vzameje ponovil eden izstov.

"Kdo pa sta vidva, znetata tako govoriti? Zvajajno legitimacijo!"

Tujec vzame iz žepknjičico in jo pomoli ofnos. Ta jo odpre, pa potem pa strumno salaf, z besedami "oprostita, pomigne tovarišu in ob o odideta iz kavarne. Za opošljeta tužca grovoviti, Bila sta to člana ruskega

ništva v Parizu.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maja

"Tudi vi ste prišli brez nje —? Ali ste res smrdljivi črki žrejo nesnago in rijejo zemljo pa ne vidijo, kaj se na zemlji —? Domov vas ni, ženska krila vam bodo tekli in stare šotore bodete krili in kakor onemogle sqwawe, ki o za noben drug posel!"

Njegove besede so bile skraj žaljive. Prekoračil je meje njih pravic.

Indijanski poglavar namreč na drugih pravic ko tiste, ki jih prostovoljno prizna njegov rod, in le za toliko časa, do mu jih spet ne odvzame. Pokaže, da ni vreden poveljske časti ali ako prekorači svoje pravice, ga lahko odvrže in spet je navaden bojni brez pravic.

Kato se mu je bojevniki tudi iztrgal in ga ponosno zavrže.

"Kdo daje Velikim ustam pravo, da me grabi za ramo in me spje —? Če nisem prav storil se zberejo starejšine rodu in me sodijo! Pokoril se bom novi sodbi. Kdor pa me žali, vzame nož in naj se bori z nožem za življenje!"

Poglavar naj pomisli, da je njegovim besedami razžalil medsebojno vse bojevnike, ki so bili z vojno na lovu za Mimbrenji!"

"Vseeno, pohvalno mrmranje pošlo po bojevniki. Vrste so se izginile, zadnji so tiščali na tla."

Poglavar je izprevidel, da je jeza zapeljala predaleč. Zmerno je povedal:

"Moj brat naj si misli, da ti ne sliši, niso bile moje besede, ampak da je jeza razžarila moj ust!"

"Bojevniki mora jezo premanjati! Toda naj bo, kot da ni bilo rečeno!"

Da je Vete ja sam šel iskat Mimbrenja, bi ga tudi ne bil jel!"

"Noge takega otroka so venčane kraje ko noge odraslega bojevnika —! Videti bi ga bili morali, dohiteti —!"

"Leteli smo, da nam je sapa sla, pa ga niti videli nismo. Daleč je že bil. In njegova glava je izginila na skali, ki je to trda, da ne sprejema nobenih sledov."

"Ali ste videli tudi kako družina razen njegove?"

"Nobene druge nismo videli."

"Torej brata in sestre ni več živih. Le Old Shatterhand je pri njem, povedati nam bo, kako je bilo."

Stopil je k meni in me — pr — krat — nagovoril:

"Odkod si prišel z Mimbrenji, ki ga iščemo? Sta prišla ali na konjih?"

"Čemu vprašaj?" sem mu odgovoril. "Nisi navaden bojevniki, pa se mene vprašaj, kar uganil otrok —! Vprašaj, kaj razum, če ga vobče imaš, pa mene!"

"Jezno se je zadril: —? Tako mi odgovarjaj —?"

"Le lajaj! Od mene ne boš vedel ničesar!"

Tako sem ga razdražil, da je drl nož in ga zavijtel. Pa brž je premislil, ga zataknil, me nnil z nogo in dejal:

"Le molči! Kmalu boš tulil vpil, da te bodo čuli čez vse gore in prireje!"

"Pa ne iz strahu pred teboj, si se me tako bal, da si skoma odbežal in pustil celo vojo puško v mojih rokah!"

Spet je izdril nož in kričal: "Molči, sicer te zakoljem!"

"Le kar! Jaz bom sicer molčal, tvoja sramota pa bo tem glasnejše vpila in kričala. Tvojo puško imajo Mimbrenji, ki no odslej tvoji najhujši sovražniki, ker si napadel poglavarjevega sina. Kako se ti bodo rečali, ko bodo zvedeli, da je po-

glavar rodu Yuma v blaznem strahu pred enim samim človekom vrgel puško od sebe in bežal ko zajec!"

Namenoma sem ga dražil. Izzval bi ga bil rad, povedal bi mi naj bil, ali me misli že kar na mestu usmrtiti ali vzeti s seboj domov.

In tako zelo sem ga razjezil, da je res sunil z nožem.

Pa njegovi ljudje so kriknili. Premagal se je. Povesil je roko in se porogljivo režal:

"Razumem te! Razdražil bi me rad, da bi te kar zabodel in da bi ti ne bilo treba umirati na kolu!"

Pa ne bo ti uspelo! Nič se ti ne bo zgodilo, ne boš še umrl. Niti mučili te ne bomo, ničesar ti ne bo manjkalo, redili te bomo, jesti boš dobil, kolikor boš hotel, debel in močen moraš biti, spravili te bomo domov v naše wigwame in tam te bomo mučili na kolu dolge dolge dni!"

Obrnil se je k ljudem: "Dajte mu jesti, kolikor hoče in more pojesti!"

Dosegel sem s svojim izzivanjem svoj namen, povedal mi je, da me bodo mučili na kolu in da se mi zaenkrat še nič ni treba bati. Še pitali da me bodo. Njegove besede bi me bile docela pomirile, da sem se vobče bal za življenje.

Večerja je bila kuhana, rdeči kuhar je sklical ljudi in spet so prišli z lonci in raznimi posodami h kotlom. Tudi meni so prinesli jesti, nekaj neslan močnik iz fižolove moke. Nesnažen, star bojevniki je sedel pred mene, si djal lonec med noge, segel z umazanimi prsti v lonec, zgrabil prgišče močnika in me mislil pitati ko otroka.

Branil sem se, dedec se mi je gabil. In če sem se branil pitanja, bi mi sneli vezi z rok, da bi lahko sam jedel. In to sem hotel doseči.

"Noče!" je pravil dedec poglavarju.

"Seveda!" je zaničljivo dejal Vete ja. "Preimeniten je, da bi jedel, kar jejo rdeči bojevniki —"

Odvežite mu roke pa mu dajte mesa, morebiti mu bo boljše teknilo. Obljubil sem, da ne bo gladoval. Tem glasneje bo cvilil in tulil na kolu."

Stari je odnesel lonec, šel v šotor in prinesel velik kos posušene govedine. Odvezali so mi roke, sam sem si stregel.

Kar dvojce sem dosel s svojim odporom. Nasitil sem se, pa mi ni bilo treba obližovati nesnažnih prstov starega bojevnika, in vsaj za nekaj minut sem imel roke proste. In to je že mnogo pomenilo.

Rdečkarji so se navečerjali in posedli krog ognjev. Kmalu nato sta prišla iz gozda stari in mladi Weller.

Stari je pozdravil poglavarja pa stopil k meni in me z zabudljivo prijaznostjo nagovoril:

"Dober večer, sir! Kako se počutite, master Shatterhand?"

Obrnil sem se v stran in molčal.

"Glej glej, kako je fant ponosen —! Kajpada! Za takega imenitnega bojevnika smo mi drugi vsakdanji ljudje premalenkosti, da bi bili vredni prijazne besede —. Se bodele že se naučili vpljivosti, master Shatterhand!"

Tule vam predstavljam svojega sina! Dečko, da mu ni para, vam rečem! In kak imeniten gledališki igralec vam je! Pač niste slutili, kaj tiči v njem ko vam je stregel na ladji, kaj?"

Spet sem molčal. (Dalje prihodnjici.)

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

Beg rudarja Antona

Tako lepa jesen se je obetala, da ni nihče pričakoval ničesar zlega. Res so se že širile govoriče, da bo nemara vojna. Toda kdo bi bil mogel verjeti! Dnevi so se nekoliko ohladili, solnce pa je sijalo kakor bo sijalo do tistega strašnega daljnega trenutka, ko bo večnemu vseč, da utrne luč nad vesoljem in bo spet zavladala tema, kakor je vladala v davnih, davnih časih. . . .

Da, govorilo se je marsikaj po koloniji. Rudarji so jeli vneteje prebirati časopise, poslušali so radio, nazadnje pa mahnili z roko: "Ah, kdo bi vedel, morda so pa le laži, kakor se to večkrat izkaže. . . ." Toda polagoma se je v duše bolj in bolj selil nemir. Tam nekje na Poljskem so začeli pokati topovi. Ni dobro, kadar izpregovorijo topovi svojo pesem. Daleč po svetu se čuje odmev njihovega rjovenja. In ni dobro, kadar teče človeška kri. Ni je bolj nevarne in lepilje tekočine. Kadar kje teče kri, je zelo nevarno, ker bo kmalu tekla še kje drugod.

Toda glej, še se vrtijo velika kolesa pri šahu, še ponoči žarijo ognji in pošastno in veličastno razsvetljujejo okolico. Tam spodaj je mesto, lepo in prijazno francosko mesto, razsvetljevano in vsako noč tako vabljivo. Tu zgoraj nekoliko na hribčku pa je rudarska kolonija. Hišica se vrsti ob črni cesti za hišico. Za ograjami so vrtički. V koloniji prebiva tudi mnogo slovenskih družin. Kaj lahko je prepoznati, kje skrbi za dom slovenska gospodinja. Vse leto so njeni vrtovi polni cvetja, in kadar na jesen rože povešajo svoje krasne glavice, tedaj je polno sočivja, in slovenska mamka skrbno odbira pridelek, da ga pospravi za zimo. Rudarji se srečujejo in zbirajo na črnih cestah. Kadar morajo z doma,

so kakor pionirji, kakor vojščaki na fronti; na glavi trd klobuk, oblečeni pa v modre platnene obleke. Tam doli spodaj v globokih šahtih je večna borba, večna fronta. Toda tega se rudarji ne strajajo. Res se priščno poslavljajo od žena in otrok in od staršev vselej, kadar vržejo čez ramo bisago z malico — toda za trdno vedo, da se po izmeni spet srečni vrnejo v dragi družinski krog.

Ali kaj, če bo vojna? Menda res bo! Po ulicah je polno plakatov s čudnimi razglasi. Slovenski rudarji umejo francoski, saj so po teh kolonijah že vrsto let, da so se nekateri že prepisali v francosko državljanstvo. Toda vsi ti razglasi, ki govore o ukrepih v primeru izpraznitve obmejnih krajev, so tako neumljeni jedrnat, da jih je težko prav razumeti. Vsakdo bi rad vedel še kaj več. Vedno in vedno prihajajo novi opomini, kako se skriti v primeru zračnega napada, kako je treba večer za večerom zatemnjevati okna.

Rudar Anton v gručni kameradov prebira razglase po ulici. Tako redkih besed je zadnje čase. Ne spušta se mnogo v pogovor, le tu in tam odmaje z glavico, kakor da vsega tega ne more več doumeti. "Rudar Anton je že toliko tegob izkusil v življenju, da mu zdaj kar ni prav vse to, kar se plete po Evropi. Rudar Anton je zrasel tam daleč nekje na Štajerskem Posavju pod zvonom svojega pušcavniskega patrona, ob vznožju tihih, samotnih vinorodnih gor. Kdaj že se je sesula domaćija! Tega je že zvrhano let, kar je odrinil na tuje. Najprej na Gornje Štajersko, potem na Nemško. Prestal je vojno, prestal mnogo trpljenja. Ali kaj mu je bilo vse to, ko je bil zdrav in trden kakor hrast. Želel je, da bi na stara leta našel kak kotichek v

domovini. Toda nič dobrega se mu ni obetalo; bil je že doma in je spet moral z ženo in sinom vreči culo na ramo in romati v tiste črne kraje na nemškem zapadu. Ali tam je bila po vojni huda stiska in ga je zvalilo na drugo stran, v francoske revirje tik za mejo. Lepo se je udomačil in se čutil varnega kakor nikoli. Zakaj nedaleč pred temi francoskimi revirji so po dolgem potegnili cel venec trdnjav, ki so neki nepremagljive.

Glej, zdaj se je pa res približala pošast nove vojne. Že so tam onkraj francoske trdnjavske črte pripravljena tisočera in tisočera nemška letala, da po nesejo v kraje za francosko mejo grozo in smrt. Bombe bodo padale, da bodo zagoreli veliki ognji, da bo treskalo in ubijalo, da se bodo ljudje vili v smrtnih krčih, zastrupljeni od dušičnih plinov kakor podgane od strihnina.

Rudar Anton še vedno maje z glavico. In ko zvečer sede z ženo in sinom k večerji, potrkano nekdo na okno. Rudar Anton mu odpre in zdaj se jame nad njim zadirati nadzornik nočne razsvetljave:

"Vi, gospod, mar ne veste, da se ne sme svetiti skozi nobeno špranjo! Takoj mi zalepite, koder še proseva na ulico. Mar naj zaradi vas propade vsa kolonija?"

Rudar Anton uboga. Bil je še do včeraj čvrst in korenjaški, kakor da je pri mladih tridesetih letih. Da, še davi, po jutrnji izmeni, je prišel iz jame zdravnan kljub prestanemu trudu, čeprav ima na hrbtu že dobršno pezo let. Toda zdaj je slab. Nič več se ne more tako pogumno zravnavati kakor svoje čase. Potrt in sključen kakor starček hiti na nadzornikov ukaz iz hiše, da pogleda, kod se vidi skozi špranjo luč, ki bi jo utegnil videti sovražni letalec. Potem jo zalepi s črnim papirjem, da je

vse v redu. Mrtvaška tišina vlada po koloniji. Vse je kakor eno samo pokopališče. Ali se bo kje oglasil skovir, znanilec smrti?

Čuj, zdaj zabrni nekje sirena. Pretresljivo svarilen je njen glas. In nekdo je spet udaril po oknu. To je nadzornik razsvetljave. Pozor! Utrnite luč! . . . Ugasijo. Bežijo v kleti. Lepo obokane so vse te majhne kleti; komisije so rekly, da vsaj za prvo silo zadostujejo. Nekje visoko v zraku se suče sovražno letalo. Zdaj tu, zdaj tam zalaja v noč top protiletalske obrambe. V višino tipajo reflektorji z ogromnimi dolgimi stožci zelenih svetlobe. Nobena bomba ne pade. Čez pol ure je spet vse mirno, letalo je bilo pregnano, družine se vračajo iz kleti in ležejo k počitku.

Noč je mirna. Zjutraj pa so po koloniji novi razglasi.

"Pripravite, kar hočete vzeti s seboj. Pripravite se na izpraznitev kolonije."

In rudarske družine se mrzlično pripravljajo. Pripravlja se tudi družina rudarja Antona. Moj Bog, kako težko se je ločiti od reči, ki je tvoja, pa naj bo še tako majhna, še tako neznan.

Rudar Anton stopi k zaključkom v svojem majhnem hlevu, gospodinja pogleda za kokošmi. To so vendar tako neznanata živa bitja, ali hudo se je posloviti od njih. Bile so zveste, drage, priljudne stvarce, živele so z družino, še umirale so z njo. In zdaj jih je treba prepustiti usodi, kanonom, letalskim napadom. . . .

Ne, zadeva je zdaj kravro resna. Že je prtljaga pripravljena v zavoje. V cule, v košare, v nahrbtnike. In že se po koloniji oglašajo povelja. Na vlak, takoj na vlak! Treba je v vagon. Kakršnikoli so, dobri so, čeprav živinski. Vsak si poišče svoj kot, razmesti prtljago, položi svoje ude ob njo. Lokomotive zapiska, tiho potegne proti zapadu. Zbogom ti kolonija, tik za mejo!

Vrata živinskega vagona so odprta, zadušili bi se sicer žalostni potniki, polni skrbi in joka in ugibanja o neznani usodi Rudar Anton ždi v kotu. Naslonjen je ob visoko natovorjeno košaro s perilom in posteljno opremo. Tam zunaj bežijo mimo lepe, sanjave francoske pokrajine. Rudar Anton pa ne gleda v lepi svet in ne posluša pogovorov in tožba. Truden je, želel bi samo spati, spati. . . .

In ure minevajo, dan beži. Ze se je zunaj zmračilo. Po postajah, mimo katerih hiti begunski vlak nezadržano dalje, ne gorijo velike obločnice kakor še nkdavne čase. Vse je nekam tiho. A večer je tako blag, tako sanjav, poln svetlih zvezd, kakor tam doli nekje v dragem kraju, po goricah okrog cerkve sv. Antona. . . . Rudar Anton sanja, sanja. . . .

Že daleč nekje v notranjosti velike francoske dežele se na prostrani postaji ustavi vlak. Begunci morajo po vodo, morda nakupijo vina za nadaljno pot, ki bo trajala še vso, vso noč. Vsi vstajajo, izstopajo. Drimi jo tudi rudarja Antona. Toda rudar Anton se ne gane. Dvigajo ga. Sin se zgrozi. Zena zajoče. . . . Rudar Anton je mrtev.

Vojna je vojna. Na tisoče ljudi pogubi, na milijone. Ali kdo se prav za prav zmeni za nje? Nikomur se ne stisne srce razentistim, ki so izgubili svoje najdražje. Vojna je vojna, vsakdo misli le nase. Seveda, čisto nekaj drugega je moritev na bojišču in spet nekaj drugega je, če takole na lepem izdihneš sredi mirne, preplašene, zbegane človeške družbe. Smrt rudarja Antona je tolikanj osupnila vse, da je šla novico od vagona do vagona in so izvedeli za njo tudi spremljevalci begunskega vlaka. Vojna je vojna. Mrlič! — kaj bi z njim? In tako je bilo zapovedano, da je treba mrliča spraviti iz vagona. Odseli so

ga nekam v čakalnico, da ga od tam spravijo v mrtvašnico.

Begunski vlak je odbrzel dalje. V noč, v neznane kraje. V nekem vagonu je bilo vso noč čuti pritaženo ihtenje uboge slovenske vdove in njenega sina. Najbrž nikoli ne bosta izvedela, kje počiva njun dragi skrbnik. Vojna je vojna. . . .

Posušene koprive — debela jajca

Vsi tisti, ki imajo v življenju poleg drugega še to skrb, kako bi zavili vrat svoji boleznini in se spet čisto pozdravili, so menda že kar precej brez izjeme prišli do spoznanja, da ni kar tako zametovati nasvetov starih preizkušenih ljudi, ki se niso morali še nikdar drugače zdraviti in zelo pogosto tudi pozdravili kot z domačimi rožami. Verjetno so imeli tolikšne uspehe tudi že zaradi neomajnega prepričanja samega, da jim bo takšno preprosto domače zdravilo res pomagalo. Da imajo te naše navadne rastline v sebi res veliko zdravilno moč, o tem menda tudi zdravniki sami ne dvomijo.

S pomočjo njih pa ne dosežemo samo zdravja, pač pa so koristne tudi še v drugih ozirih. Oglejmo si, kakšno moč skriva v sebi na primer navadna kopriva. Dokazano je, da vsebuje več hranilnih snovi, kot pa otrobi. Zlasti so priporočljive za krmiljenje prašičev in kokoši. Koprive je treba posušiti ne na soncu, pač pa v senci, nato pa jih raztrositi po prostoru, kjer je dovolj svežega zraka. Če jih lepo zdrobljene damo kokošim med pičo, homo kmalu videli uspeh. Kokoši bodo začele nesti debelejša jajca. Priporočljivo je, da zdrobljene posušene koprive pomešamo s pšeničnimi otrobi ter vse skupaj poparimo s kropom in tak "močnik" natresemo našim putkam.

IZ DOMOVINE

—Občinsko cesto Štore—Svetina, ki je bila v zelo slabem stanju, so začeli popravljati. Prva etapa od Mravljaka do Gofca je sedaj v glavnem gotova. Z deli bodo nadaljevali prihodnjo pomlad. Največ zaslug za popravilo ceste ima senator g. Alojzij Mihelič, ki je preskrbel potreben kredit in obljubil svojo pomoč tudi v bodoče. Prihodnjo pomlad bodo z deli nadaljevali. K popravilu ceste prispevajo banovina, okrajni cestni odbor in občina.

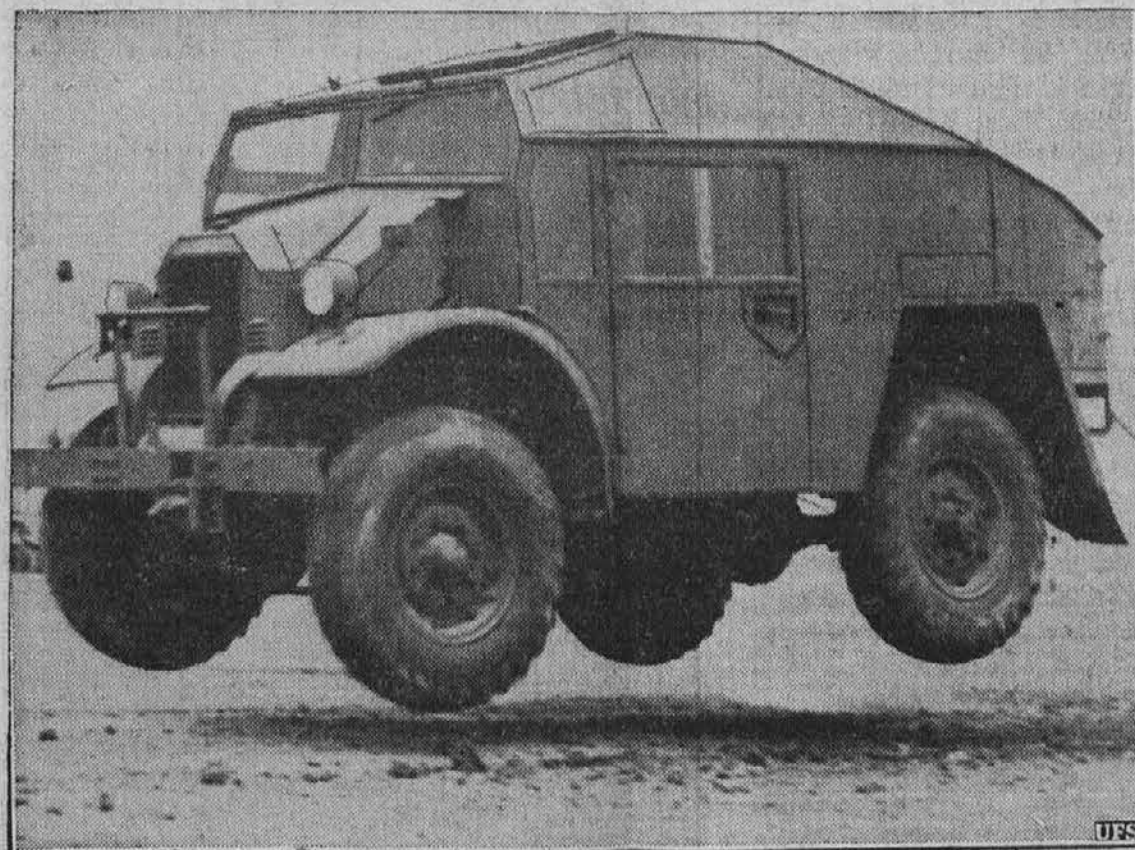
—Vlom v Stanovanje. Tudi na deželi stanovanja niso varna pred vlomilci. Tako je bilo vlomljeno v stanovanje ekonoma Ivana Živka v Zgornji Voličini. Vlomilec je odnesel nekaj perila in obleke v vrednosti 1500 din. Vloma so osumili dva delavca, ki sta po dejanju izginila.

—Mecenski dar naši gluhome mladini. V počastitev štiridesetletnice naše gluhomešnice je poklonil Podpornemu društvu za gluhome mladino njegov predsednik g. Andrej Šarabon, veletrgovec v Ljubljani velikodušen dar v znesku 10.000 din. Od ustanovitve zavoda ni doslej med živimi dobrotniki še nihče pokazal do naših gluhomeh sirot tolike naklonjenosti zato bodi izrečena plemenitemu darovalcu najprisrčnejša zahvala z željo, da bi nam ga Bog ohranil še mnogo let!

MALI OGLASI

Išče se kuharica
Išče se dobra kuharica za v gostilno in sicer za petek in soboto od 4. ure naprej. Stalno delo. Vprašajte pri Three Corners Tavern, 1144 E. 71. St. (8)

Stanovanje se odda
Odda se stanovanje, obstoječe iz 3 sob; vse udobnosti. Pripravno za novoporočence. Slovenci imajo prednost. Poizvse se na 1133 Norwood Rd.

Kakor nam kaže gornja slika morajo tudi vojaški oklopni trucki prestati posebno in težko preizkušnjo predno jih pošljejo na bojišče, kjer ni lepih in gladkih cest. Slika je bila posneta nekje v Kanadi.

Nad tisoč oseb se je udeležilo pogona za očetom in sinom, Clyde Buchman, 40 in sin Clyde 19 let star, v gorovju Middlesboro, Ky. En pomožni šerif je bil ubit in dva druga pa težko ranjena. Slika nam predstavlja skupino zasledovalcev na pozorišču umora.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

II.—ŽENA

In ko je Ulf Haldorsson prevzel poročstvo, da bo Huntjov prišel pravočasno na ting v Orkedal, je Erlend spustil kmeta o božiču domov. Ob tej priliki je možak odrinil z ženo v Drivdal, da bi obiskal oskrbnika tamošnjega gostišča — bil je njegov sorodnik — in na tem potu sta na vsem lepem izginila. Erlend je bil mnenja, da sta storila smrt v hudi vihari, ki je bila nekako v tistem času divjala, mnogi pa so dejali, da sta zbežala — pa naj namestnikovi hlapci zdaj tekajo za njima. Nato pa so prišle na dan nove stvari o izginulih dveh — da je bil Huntjov že več let poprej ubil nekega človeka v gorah in zakopal truplo v grušč — človeka, ki ga je imel Huntjov na sumu, da je bil njegovemu konju prepašal lakotnice. In zdaj je postalo tudi očitno, da se je njegova žena ukvarjala s čarovništvom.

Tedaj o pričeli updalski župnik in nadškofovi zaupniki pozvedovati o teh govoricah glede čarovništva, in posledica je bila, da so prišle na dan hude stvari o tem, kako je v mnogih krajih orkdolskega okrožja prav za prav s krščanstvom. Zlasti je bilo tako v zakotnih dolinah: Rennabuju, Updalskogenu, pa tudi iz Budvikena

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na našega starega znanca

JOHN OBLAKA
1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE
PREJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE MATERE

Frances Kobe

Ki jih je Bog poklical k Sebi dne 8. januarja, 1940.

Spomin na Vas, draga mati s žalostjo obhajamo, predragi, kako smo vsi želeli, da bi še med nami ostali.

Naj Vam večni Bog poplača vsa Vaša dela in skrb, katere ste za nas imeli, večni mir Vam podeli.

Žalujoci:

SINOVI in HČERE.

Cleveland, O., 8. januarja, 1941.

son ob sencih že precej osivel. Okrog ust in pod očmi je bil lep zagoreli obraz nekoliko razoran od gub, tudi na dolgem, lepem, prožnem vratu se je bilo zarezalo nekaj prečnih gub. Vendar je bil med drugimi gospodi videti še zelo mlad — čeprav nikakor n bil najmlajši v sobi. Vendar je bil še prav tako vitek in gibčen, kretal se je prav tako svobodno, nekoliko brezbrinjo, kot v mladih letih, in je imel še vedno isti prožni in lahki korak, ko ga je zakladnik pustil samega, in je pričel stopati po sobi gori in doli, še vedno držeč na hrbtu sklenjene roke. Vsi drugi gopodje so sedli; pogovarjali so se med seboj s tihimi, suhimi glasovi. Erlendovi lahki koraki in zvenket njegovih malih srebrnih ostrog so bili vse preveč razločno slišni.

Slednjic ga je eden mlajših mož jezno naprosil, naj sede: "In nikar tako ne lomasti, človek božji!"

Erlend se je mahoma ustavil, dvignil obrvi — nato se je med smehom obrnil k besedniku:

"Kje si pa včeraj zvečer popival, bratranec Jon, da si tako nasajen —" je rekel in sedel. Ko je pristopil k njemu sodnik Harald, se je dvignil in obstal, dokler se ni oni usedel, nato pa se je vrgel na stol poleg sodnika, zavijtel eno nogo čez drugo in si z rokami oklepal kolena, medtem ko je oni govoril.

Erlend je bil Simonu zelo odkritosrčno naštel vse neprijetnosti, ki so ga bile zadele, ker je bil pustil, da sta se mu izmuznila ubijalec in coprnica. Toda nihče bi ne mogel imeti bolj brezskrbnega obraza kot Erlend, ko je tako sedel in govoril s sodnikom o tej stvari. Tedaj je prišel nadškof. Dva moža sta ga spremlila do prestola in ga kroginkrog podprla z blazinami. Simon ni bil še nikdar poprej videl gospoda Eiliva Kortina. Bil je videti star in slaboten, zdelo se je, da ga zebe, čeprav je bil ogrnjen v krznen plašč in je nosil s krznom obito čepico. Ko je prišla vrsta na Erlenda, je predstavil nadškofu svojega svaka, in Simon je pokleknil na eno koleno ter gospodu Eilivu poljubil pristan. Tudi Erlend je spoštljivo poljubil pristan.

Vedel se je pa zelo spodobno in spoštljivo tudi tedaj, ko je nazadnje stal pred nadškofom — potem ko se je bil le-ta precej časa o različnih stvareh pogovarjal z drugimi gospodi. Toda na vprašanja, ki mu jih je stavljala eden izmed kanonikov, je odgovarjal precej površno, in pri tem je bil njegov obraz odkrit in nedolžen.

Seveda, to govorjenje o čarodjevu je slišal že dolgo vrsto let. A dokler se nihče ni obrnil nanj kot na predstavnika zakona, kajpada ni mogla biti njegova dolžnost, da bi raziskoval vsakršne govorice, ki krožijo med ženskami kakšne srenje. Vse prej bi bil pač župnik zato poklican, da ugotovi, če obstoji povod, koga obtožiti.

Potem so vprašali po tistem starcu, ki je nekoč stanoval na Husabyju in o katerem ljudje trdijo, da je bil čarovnik.

Erlend se je malce nasmehnil: Res je, Aan se je sam bahal s tem, toda primerov njegove umetnosti ni bil nikdar videl. Še otrok je bil, ko je slišal Aana praviti o nekaterih ženskah, katere je imenoval Haern, Skogul in Snotra — vendar vsega tega nikdar ni smatral za kaj drugega kot za bajke in šale. "Moj brat Gunnulf in naš duhovnik Sira Eiliv sta ga resda nekajkrat izpraševala, pa gotovo nista našla na njem nobene krivde, ker nista nič ukrenila. Saj pa je možakar tudi prihajal vse mašne dni v cerkev, in tudi krščanske molitve je znal." Kdo ve, koliko Erlend nikdar ni verjel v Aanova umetnje, in odkar je imel gori na severu priliko ne-

koliko videti, kako znajo coprati Laponci, mu je postalo jasno, da so bile Aanove vednosti samo norčije.

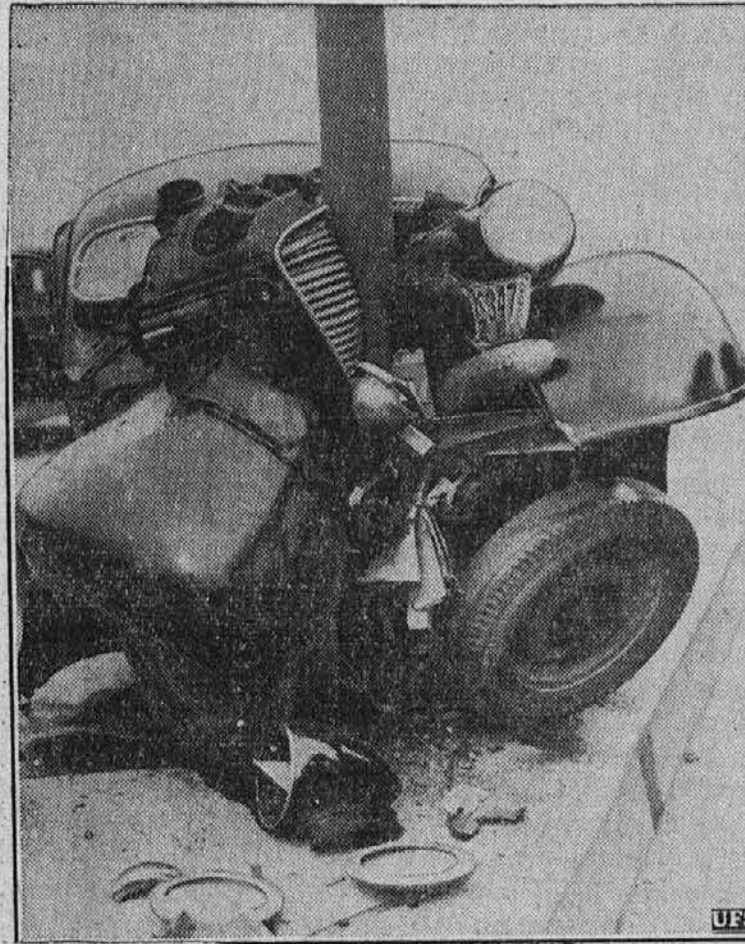
Nato ga je duhovnik vprašal, če je res, da je Erlend sam nekoč dobil nekaj od Aana — nekaj, kar mu daje srečo "in amore (V ljubezni)."

Res, je naglo, odkritosrčno in smehljaje se odvrnil Erlend. Takrat je bil star nemara petnajst let — pred osem in dvajsetimi leti nekako. Bila je to usnjata mošnjica, v njej je bil bel kamen in prejkone nekaj posušenih živalskih delov. Pa tudi

takrat ni kdo ve kaj verjel v ta-ke reči — čez leto dni, v prvem letu, ko je bil na kraljevem dvoru, je vse to dal iz rok. Zgodilo se je to v nekem kopališču v mestu — iz prešernosti je bil pokazal čar več mladim fantom. Pozneje pa je prišel k njemu nekdo iz kraljevega spremstva, rekoč, da bi ga rad kupil — Erlend mu ga je bil zamenjal za lepo britev.

Vprašali so ga, kdo je bil ta gospod.

Erlend izprva ni hotel z besedelo na dan. Toda nadškof sam je zahteval, naj govori. Erlend je

Joseph H. LaKritz iz Clevelanda je iznašel nove ste plenice pri katerih se ne potrebuje nobenih zapovedi, so tudi nepremočljive.

POZOR, VLAGATELJI CUSTODIAN HRANIL

Mi vam zopet nudimo fino kupčijo v pohištvo, dimo največ za vašo hranilno knjižico v zameno za pohištvo.

PERUSEK FURNITURE

809 East 152nd St. MULberry 941

Odperto v ponedeljek, četrtek in soboto tudi zvečer

Za boljše pohištvo in vrednosti pojdite k Perusek

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: \$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 06

POZIV NA DELNIŠKO SEJO

V četrtek, 9. januarja, 1941, ob 8. uri zvečer se pri delniški seji Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Zborovanje se vrši v avditoriju N. Doma.

JANKO N. ROGELJ, predsednik SND.

Ker je izgubil kontrolo nad vodilnim kolesom se je avto zaletel v brzozavni drog in se skoro popolnoma ovil krog njega. Nesreča se je pripetila na Henry Hudson parkway v New Yorku. Ena oseba je bila ubita in dve pa težko ranjeni.

Po trudapolnem delu med razvalinami v Londonu se je treba tudi malo umiti. Slika nam kaže dva stara Londončana, ki sta bila pri reševalnem delu v po bombah razdejanih krajih Londona.

Časnikarski poročevalci so obkolili vojvodo Windsor v Miami, Fla., ko je bil na poti, da se z letalom odpelje na konferenco z predsednikom Rooseveltom, ki se je tedaj nahajal na križarki Tuscaloosa.